

Wniosek wykonawcy o zmianę umowy
(podwyższenie wynagrodzenia)
na podstawie przepisów Pzp
lub postanowień umowy

Podstawy dopuszczalnej zmiany umowy w ustawie PZP

art. 455 ust. 1 pkt 4 PZP

- „1. Dopuszczalna jest zmiana umowy bez przeprowadzenia nowego postępowania o udzielenie zamówienia:
[...]
- 4) jeżeli konieczność zmiany umowy spowodowana **jest okolicznościami, których zamawiający, działając z należytą starannością, nie mógł przewidzieć**, o ile zmiana nie modyfikuje ogólnego charakteru umowy a wzrost ceny spowodowany każdą kolejną zmianą nie przekracza 50% wartości pierwotnej umowy.”

art. 144 ust. 1 pkt 3 PZP 2004 r.

- „1. Zakazuje się zmian postanowień zawartej umowy lub umowy ramowej w stosunku do treści oferty, na podstawie której dokonano wyboru wykonawcy, chyba że zachodzi co najmniej jedna z następujących okoliczności:
[...]
- 3) zostały spełnione łącznie następujące warunki:
  - a) konieczność zmiany umowy lub umowy ramowej spowodowana **jest okolicznościami, których zamawiający, działając z należytą starannością, nie mógł przewidzieć**,
  - b) wartość zmiany nie przekracza 50% wartości zamówienia określonej pierwotnie w umowie lub umowie ramowej;”

Przesłanki dopuszczalnej zmiany umowy na podstawie art. 144 ust. 1 pkt 3 PZP 2004 r. i art. 455 ust. 1 pkt. 4 PZP

- Wystąpienie okoliczności, których nie przewidywał zamawiający publiczny nawet przy dołożeniu należytej staranności,
- zmiana nie modyfikuje ogólnego charakteru umowy,
- wartość zmiany nie przekracza 50% wartości pierwotnej umowy,
- wystąpienie wskazanych wyżej przesłanek stanowi **samoistną podstawę zmiany umowy** – oznacza to, że zawarta umowa nie musi zawierać postanowień pozwalających na zmianę jej treści w wyniku nieprzewidywalnych okoliczności, a podstawę zmiany stanowi przepis ustawy.

Orzecznictwo - art. 455 ust. 1 pkt 4 PZP / art. 144 ust. 1 pkt 3 PZP

*„Okoliczności wskazane w art. 144 ust. 1 pkt 3 Pzp **samoistną przesłankę, której spełnienie warunkuje dokonanie zmian w umowie i nie wymagają przewidzenia** w ogłoszeniu i SIWZ w postaci jednoznacznych postanowień umownych, które określają ich zakres, w szczególności możliwość zmiany wysokości wynagrodzenia wykonawcy, charakter oraz warunki wprowadzenia zmian (o tym traktuje bowiem przesłanka z art. 144 ust. 1 pkt 1 Pzp, dotycząca zmian istotnych).”*

(uchwała Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 26 maja 2020 r., sygn. akt KIO/KD 22/20)

Jak formułować wniosek waloryzacyjny?

O czym pamiętać przy formułowaniu wniosku waloryzacyjnego?

- Należy wskazać adekwatne i możliwie szerokie podstawy ustawowe (PZP/KC) i kontraktowe, które będą prowadziły do optymalnej zmiany umowy na rzecz wykonawcy.
- Wykonawcy powinni akcentować, że zmiana umowy poprzez podwyższenie wynagrodzenia/wprowadzenie mechanizmu waloryzacyjnego jest nie tylko dopuszczalna, ale wręcz konieczna dla przyjęcia działania zamawiającego publicznego/inwestora prywatnego zgodnie z prawem (ustawą, kontraktem) i zachowaniem zasady gospodarnego wydatkowania środków przeznaczonych na inwestycję.
- Uzasadnienie powinno wskazywać na zmianę realiów rynkowych (kosztów realizacji prac) w okresie między skalkulowaniem oferty oraz wykonywaniem umowy oraz wpływ tej zmiany na wynik finansowy kontraktu po stronie Wykonawcy.
- We wnioskach waloryzacyjnych należy przedstawiać alternatywne scenariusze zdarzeń w przypadku odmowy zamawiającego/inwestora prywatnego co do zawarcia aneksu do umowy (koszty związane z prowadzeniem sporu sądowego i jego wynikiem/odstąpieniem od umowy i koniecznością zatrudnienia innego wykonawcy etc.).

Opinia prezesa UZP

- Prezes UZP w dniu 24 marca 2022 r. wydał opinię w zakresie interpretacji przepisów art. 455 ust. 1 pkt 1 i 4 oraz art. 455 ust. 2 ustawy PZP, z której wynika **możliwość dokonania na ich podstawie zmiany umowy** w przypadku nadzwyczajnej zmiany stosunków (istotnego wzrostu cen, ograniczenia dostępności surowców) spowodowanej m.in. stanem wojny na terytorium Ukrainy.
- Opinia ma odpowiednie zastosowanie także do zmiany umowy na podstawie art. 144 ust. 1 pkt 3 PZP 2004 r. z uwagi na tożsame brzmienie przepisów.

Rekomendacja Prokuratorii Generalnej RP

W dniu 2 sierpnia 2022 r. Prokuratoria Generalna RP wydała pisemną rekomendację pt. „Zmiany umowy z uwagi na nadzwyczajny wzrost cen (waloryzacja wynagrodzenia)”, w której m.in. wskazano:

- na dopuszczalność dokonywania zmian umów o zamówienia publiczne wobec drastycznych wzrostów kosztów ich realizacji poprzez podwyższanie wynagrodzeń wykonawców lub wprowadzanie albo modyfikowanie klauzul waloryzacyjnych
- **„Niedokonanie waloryzacji** wynagrodzenia wykonawcy może nie tylko poważnie zachwiać równowagą ekonomiczną stron na niekorzyść wykonawcy, ale częstokroć **może prowadzić do negatywnych konsekwencji dla zamawiającego**, tj. do skutków mniej korzystnych niż stosowna zmiana umowy.”

Kontakt

Mariusz Nowakowski, MLE

Adwokat, Counsel

Zespół Postępowań Sądowych i Arbitrażowych
Zespół Infrastruktury

mariusz.nowakowski@jdp-law.pl

Nota prawna

Wszelkie informacje zawarte w niniejszej prezentacji są dostępne nieodpłatnie. Publikacja nie ma charakteru reklamowego i służy wyłącznie celom informacyjnym. Żadnej z informacji zawartych w niniejszym materiale nie należy traktować jako porady prawnej ani oferty handlowej, w tym w rozumieniu art. 66 § 1 Kodeksu cywilnego.

JDP DRAPAŁA & PARTNERS Sp. j. niniejszym wyłącza swoją odpowiedzialność tytułem jakichkolwiek roszczeń, strat, żądań lub szkód wynikających lub związanych z korzystaniem z informacji, treści lub materiałów zawartych w prezentacji.